

DROÅ½DÃ• A RECEPTY Z NÄŠJ

StÅ™eda, 28 bÅ™ezen 2007

CO VÃ•TE o droÅ¾dÃ•? PekaÅ™skÃ© droÅ¾dÃ• je Å¾ivotcÃ• organismus. Jeho buÅ™ky majÃ• schopnost pÅ™emÄ›ovat pÅ™Ä•tomnÃ© v mouce na alkohol a oxid uhliÄ•tÃ½. A prÃ•vÄ• poslednÄ• jmenovanÃ½ zpÅ™ebuje kynutÃ• tÄ•sta. Proto takÃ• mÃ•senÃ• tÄ•sta by nemÄ•lo dojÃ•t (dlouhodobÄ•) do pÅ™Ä•mÃ©ho kontaktu s jinou surovinou, pÅ™evedÃ•t se solÃ•, kterÃ• negativnÄ• ovlivnit prÃ•bÄ•h kynutÃ•.

DroÅ¾dÃ• proto pÅ™idÃ•te pÅ™Ä•mo do mouky a sÅ™ vysypte pÅ™ed mÃ•senÃ•m tÄ•sta mimo jeho dosah. TakÃ• se v kontaktu droÅ¾dÃ• s vysokou teplotou, protoÅ¾e teplota nad 55°C buÅ™ky ho niÄ•tÃ•. PÅ™i mÃ•senÃ• tÄ•sta proto pÅ™idÃ•te mlÄ•ko s maximÄ•lnÄ• teplotou 40° C. (Mj. kypÅ™icÃ• prÃ•jeky do peÄ•iva obsahujÃ• minerÄ•lnÄ• soli a bikarbonÄ•t, nikoliv buÅ™ky, a pracujÃ• za pÅ™Ä•tomnosti vody na zÄ•kladÄ• chemickÃ½ch reakcÃ•.)

PekaÅ™skÃ© droÅ¾dÃ• neboli kvasnice obsahuje celou Å™adu Å¾ivin a vitamÃ•nÅ•. V prvnÃ• Å™adÄ• je droÅ¾dÃ• bohatÃ½ vitamÃ•nÅ• typu B. VitamÃ•n B1 (thiamin) je dÄ•leÅ¾itÃ½ pro srdeÄ•nÃ• a nervovou soustavu. VitamÃ•n B2 (riboflavin) a B3 (niacin) majÃ• vliv na zdravou pokoÅ¾ku, dobrÃ½ zrak, pÅ™Ä•znivÃ• ovlivňujÃ•cÃ• trÃ•vicÃ• a strojÃ• a nervovÃ½ systÃ•m. Kronický vitamÃ•nÅ• B obsahujÃ• kvasnice jeÅ•tÃ• bÄ•lkoviny a minerÄ•ly (zvlÄ•jÄ•tÄ• chrom). Podle vÄ•dcÃ• mÃ•Å¾e droÅ¾dÃ• pomÃ•hnout trpÃ•cÃ•m nespavostÃ• a Ä°navou. Z nÄ•jzvÅ• pekaÅ™skÃ© droÅ¾dÃ• i kvasnice je patrnÃ•, Å¾e nejÃ•c pouÅ¾Ã•vajÃ• pekaÅ™i pro kynutÃ• tÄ•sta, ale dÄ•j se pouÅ¾Ã•t i do rÄ•znÃ½ch jinÃ•ch receptÃ• na slano:

* PörkovÃ• polÃ©vkou s droÅ¾dÃ•ovÃ½mi knedlÃ•-Ä•ky

1 vÄ•tÄ•jÃ•-pórek

½ Ä•jÄ•lku mlÄ•čka

1 vajÃ•-Ä•ko

Ä•petka muÄ•kÄ•tovÃ•ho kvÄ•tu

1-2 lÅ¾ce hladkÃ• mouky a olej na jÃ•-Ä•ku

knedlÃ•-Ä•ky:

2 kostky droÅ¾dÃ•, 2 vejce, 2-3 strouÅ¾ky Ä•esneku, 1Å¾iÄ•ka majorÄ•nky, strouhanka

OÄ•iÄ•tÄ•nÃ½ a omytÃ½ pórek pokrÃ•jÃ•me na pÅ™ikoleÄ•ka a dÄ•jme vaÅ™it do osolenÃ• vody.

Na pÅ™inviÄ•ku s rozpÅ¾lenou troÅ¾kou oleje rozdrobÃ•me droÅ¾dÃ•, nechÄ•jme rozpustit, chvÃ•li smaÅ¾Ã•me aÅ¾ se droÅ¾dÃ• znova srÃ•Å¾et a pak droÅ¾dÃ• pÅ™esuneme do misky. HorkÃ• osmaÅ¾enÃ• droÅ¾dÃ• vymÄ•chÃ•jme, aby zchladlo, pÅ™i vajÃ•-Ä•ce a vidliÄ•kou rozÅ¾lehÃ•jme, pak pÅ™idÃ•me rozmaÄ•kanÃ½ Ä•esnek, rozemnutou majorÄ•nku, osolÃ•me, opepÃ•tme a zahustÃ•me strouhankou.

Z hladkÃ• mouky a oleje usmaÅ¾Ã•me svÄ•tlejÃ•-jÃ•-Ä•ku, naÅ™edÃ•me vÄ½varem z pörku a pÅ™idÃ•me do polÃ©vky. Do muÄ•kÄ•tovÃ½m kvÄ•tem. Ve studenÃ•m mlÄ•čce rozkvedlÃ•me vajÃ•-Ä•ko a pÅ™idÃ•me k pörku, kterÃ½ se zatÃ•m skoro zavaÅ™Ã•me knedlÃ•-Ä•ky:

IÅ¾iÄ•ku namÄ•jÃ•me v polÃ©vce a odkrajujeme knedlÃ•-Ä•ky, o stÄ•nu misky trochu dotvarujeme a zavÄ•jÃ•me do polÃ©vky. KnedlÃ•-Ä•ky vaÅ™íme asi 5-8 minut, pak zkusmo jeden knedlÃ•-Ä•ek rozkrojÃ•me, jestli uÅ¾ je vaÅ™enÃ½.

Hotovou polÃ©vku podle chuti dozdobÃ•me drobnÄ• pokrÃ•jenou petrÅ¾elkou nebo kvÃ•tkem z pörku.

* KlasickÃj droÅ¾dovÃj pomazÃjnka

sÃjdlo nebo olej

1 cibule

2 kostky droÅ¾dÃ-

4-5 vajÃ-Ä•ek

podle zvyku mlÃ©ko a strouhanka

pepÅ™ a sÅ™

Na pÃjnvi osmaÅ¾Ã-me do sklovata jemnÃ› nakrÃjenou cibulku a pÅ™idÃjme rozdrobenÃ© droÅ¾dÃ-. DroÅ¾dÃ- nechÃjme za stÃjilÃ©ho mÃ-chÃjnÃ- poÄ•kÃjme, aÅ¾ se zaÄ•ne znova srÃjÅ¾et. Potom pÅ™idÃjme rozkvedlanÃj vajÃ-Ä•ka, rozmÃ-chÃopepÅ™Ã-me a posolÃ-me. NÄ›kdo vejce rozkvedlÃjvÃj v troÅje mlÃ©ka a nÄjslednÃ› pomazÃjnku zahustÃ- strouhankou, ale to nutnÃ©.

Podle zvyku a chuti je moÅ¾no pÅ™idat sójovou omÃjÄ•ku. Hotovou pomazÃjnku maÅ¾eme na chleba a sypeme sekanou paÅ¾itkou anebo maÅ¾eme na topinku s Ä•esnekem.

* DroÅ¾dÃ- s bylinkami a bramborovÃ½m knedlÃ-kem

3 cibule

4 kostky droÅ¾dÃ-

1 ½ ÅjÅjkы bramborovÃ©ho knedlÃ-ku

3 strouÅ¾ky Ä•esneku

1 slabÃj IÅ¾iÄ•ka suÅjenÃ©ho tymiÅjnu

1 slabÃj IÅ¾iÄ•ka suÅjenÃ© majorÃjnky

4 vajÃ-Ä•ka

olej, sÅ™, pepÅ™

ÅjÅku a pÅ™ bramborovÃ©ho knedlÃ-ku pokrÃjÃ-me na kousky, asi tak na obvyklÃ© plÃjtky a kaÅ¾dÃ½ plÃjtek na Ä•tvrtinu.

Na horkÃ©m oleji ve vÄ›tÄ›ku a hlubÅjÃ- a hlbÅjÃ- pÃjnvi nechÃjme zesklovaÅ›t drobnÃ› pokrÃjenou cibulku. Jak zaÄ•ne cibule maloum rÅ¾ovÄ›t, pÅ™idÃjme rozdrobenÃ© droÅ¾dÃ- a smaÅ¾Ã-me, aÅ¾ se droÅ¾dÃ- rozpustÃ-do tekutÃ©ho stavu a zaÄ•ne chvÃ-li se droÅ¾dÃ- zase zpÃjtky srazÃ- a zaÄ•ne se oddÃlovat od oleje. V tu chvÃ-li pÅ™idÃjme pÅ™ipravenÃ½ pokrÃjenou a spolu s droÅ¾dÃ-m smaÅ¾Ã-me.

PÅ™idÃjme v dlani promnutÃ½ tymiÅjn a majorÃjnku (rozemnutÃ-m bylinky IÄ-p pustÃ- chuÅ¥ i vÅ-ni) a podrcenÃ½ Ä•esnku. KdyÅ¾ majÃ- knedlÃ-kovÃ© kousky sem tam trochu kÅrkou, tak do pÃjnve rozklepneme vajÃ-Ä•ka, osolÃ-me (pÅ™Ã-padnÃ- opepÅ™Ã-me) a mÃ-chÃjme dokud se vejce nesrazÃ-.

HotovÃ© jÃ-dlo, kterÃ©ho je tak asi pro tÅ™i osoby, mÅ¾eme na talÃ-Å™i dle chuti a nÄjlady pokapat keÄ•upem a posypem pokrÃjenou paÅ¾itkou nebo petrÅ¾elkou.

pÅ™íjemnou dobrou chuÅ¥ vÅ¡em pÅ™eje MarkÃ©tka